

[Poul Dam.]

mangel på konsekvens, de har, og den mangel på loyalitet, man sporer, er en fare for regeringen til enhver tid, og disse partier har jo ganske åbenbart en skræk for fremskridtspartiet, som gør, at de efter traditionelt russisk mønster prøver at fodre de ulve, der stadig er efter slæden.

Fremskridtspartiet er jo et særligt problem. Det er nødvendigt at tage den store konfrontation med fremskridtspartiet, som jo ikke bliver holdt uden for arbejdet her i tinget, men får en fair behandling med fuld overholdelse af de gentlemanagtige spille-regler, som var naturlige, da der tidligere var færre partier her i tinget. Der er ikke mening i at tale om noget martyrium, men fremskridtspartiet misbruger folkestyret, og der er nogle kræfter, der synes at gøre det fuldt bevidst.

Regeringen lader sig lede af hensyn til de borgerlige forligspartnere, og disse lader sig igen lede af frygten for fremskridtspartiet; derved får fremskridtspartiet indirekte en urimelig indflydelse til skade for befolkningen. Det er som med billard, man støder til den ene kugle, og den afleverer så sit tempo til den næste kugle, som afleverer det til den næste igen. Fremskridtspartiet støder til venstre, og venstre løber videre og støder til regeringen, og til syvende og sidst er det altså fremskridtspartiets initiativ, som er afgørende for meget af det, der sker i øjeblikket.

Der er brug for en smidigere, hurtigere fungerende økonomisk politik, og det er vigtigt at få lagt denne fast på mange forskellige måder, men det kan ikke ske alene igennem det arbejde, der gøres med finanslovsforslaget.

Mange taler om det store underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet, og det er klart, at det må stemme til eftertanke, men man skal bare lige være klar over, at dette fænomen er ikke noget ukendt fænomen. Under den store verdenskrise i trediverne opererede man med nøjagtig lige så stor underdækning. F.eks. balancerede finansloven i 1933-34 med et underskud på 14 pct., underskuddet på driftsbudgettet i det foreliggende forslag er kun på 13 pct. Det gik dengang. Der er intet nyt under solen. Det er også velbekendt, når man læser, at finansminister Bramsnæs dengang udtalte,

at man havde søgt at begrænse udgifterne så stærkt som muligt, og at de besparelser, der var foretaget sidste år, var opretholdt. Og ministeren havde dengang bedt finansudvalget om at nedsætte et særligt udvalg, som skulle finde yderligere besparelser. Der er visse ting, der synes at gentage sig regelmæssigt.

Selvfølger man ikke sammenligne 1932 med 1975 uden videre. Dengang ramte krisen et langt fattigere samfund, som endnu ikke var rettet op efter den første verdenskrig og den efterfølgende krise. Men det virker så meget stærkere i dag at læse om den energi, hvormed man dengang søgte at bekæmpe arbejdsløsheden og dens følger, og om det økonomiske vovemod, man dengang udviste. Vi ved stadig noget om, hvor hårdt den store krise ramte en stor del af befolkningen, også menneskeligt. I det mindste ved de af os, der er gamle nok til at kunne huske den tid, hvor ringe forholdene var, og hvor usselt mange havde det. Men midlerne var små, og det må huskes.

I dag har samfundet råd til at sætte ind mod arbejdsløsheden og dens følger i en helt anden grad end dengang, og det er derfor dobbelt skammeligt, hvis man lader opgaverne ligge. Vi har noget at dele i vore dage, og appellerne til den kyniske egoisme er derfor mere forbryderiske end nogen sinde. Man kan tilgive fortidens fattige borgere, at de kunne have svært ved at afse noget til de endnu dårligere stillede, men det er ikke menneskeligt muligt at tilgive velfærdssamfundets velbeslæede danskere, at de ikke vil dele deres overflod med dem, der rammes af krisen, men tilmed råber på yderligere nedskæringer og afskedigelser.

SF vil ikke acceptere yderligere nedskæringer, og vi vil gøre, hvad vi kan for at fjerne de hovedløse nedskæringer, som er foretaget, og som blot har forøget både arbejdsløsheden og den sociale service uden at hjælpe statsfinanserne eller samfundsøkonomien. Vi vil tværtimod sætte mere arbejde i gang ved at benytte en ekspansiv finanspolitik væsentligt ud over det, septemberpartierne gik med til.

I denne forbindelse vil jeg først pege på behovet for at forlænge den midlertidige moms-nedsættelse, foreløbig i mindst 3 måneder. Det er en fornuftig foranstaltning, ikke mindst fordi den er fleksibel. Når og